

BAZA DE DATE A EVALUĂRII POTENȚIALULUI RECREATIV-TURISTIC AL RAIONULUI CĂLĂRAȘI

Sergiu Gîrbu¹

Key words: Touristic entertainment potential, district Calarashi, socio-economic development

Abstract

In the present work we research of the touristic entertainment potential and it's evaluation in view of the rational utilization. The scientific investigation resulted in the creation of the data base, regarding the evaluation of the touristic entertainment potential in district Calarashi and the effective use of this. That will contribute a lot at socio-economic development of the given district.

Turismul reprezintă o activitate social-culturală și economică de prestigiu în multe țări ale lumii, fiind unul din cele mai importante și dinamice sectoare ale economiei mondiale, având o tendință de creștere permanentă la nivel internațional. Turismul este o sursă principală de redresare a economiilor naționale ale multor state, fapt confirmat prin sumele impunătoare obținute de la ramura dată.

Turismul mondial a înregistrat o dezvoltare amplă și accelerată, începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Pentru majorarea eficacității ramurii, se efectuează studii complexe ale fondului turistic, se elaborează materiale cartografice, se întocmesc clasificări, etc., în scopul determinării tipurilor și formelor de turism pentru regiuni concrete.

Până în prezent, au fost elaborate mai multe clasificări ce au la bază diferite criterii. Exemple de astfel de clasificări și criterii utilizate au fost propuse de către [E.Turcov] și [R.Nicolescu] și anume: *proveniența turiștilor, gradul de mobilitate a turiștilor, sezonabilitatea, mijlocul de transport, motivația călătoriei turistice, în funcție de locul de reședință al turiștilor și diferitele caracteristici social-economice ale călătoriei turistice, precum și modul de desfășurare a acesteia*, etc. Reieșind din următoarele criterii, autorii anterior menționați propun diverse de tipuri, subtipuri și forme de turism, cum ar fi: *turism intern, internațional, de sejur, de circulație, de iarnă, de vară, de circumstanță, drumeția – excursiile, sportiv, ciclomototurismul, automobilist, de agrement, de odihnă și recreație, tehnic și științific, de afaceri și congrese, de tineret, organizat, neorganizat, semiorganizat, turism itinerant cu valențe culturale, turism de tranzit, turism științific, turism profesional, cinegetic și pescuit, tratament balnear, de afaceri, vitivinicol, de pelerinaj, de vânătoare, de circulație etc.*

Sectorul dat al economiei a început să se dezvolte în Republica Moldova începând cu anii 60 ai secolului al XX-lea. În prezent, ramurii în cauză i se acordă o atenție deosebită: în 1997 a fost creată o structură statală – Departamentul Dezvoltării Turismului, care a elaborat Strategia Dezvoltării Durabile, în conformitate cu prevederile Legii Turismului (2000). În prezent, Departamentul sus-numit intră în componența Ministerului Culturii și Turismului, printre sarcinile căruia este studiul potențialului recreativ-turistic și evaluarea acestuia, în scopul utilizării lui raționale.

¹ Universitatea Cooperativ-comercială, Chișinău

Cu toate că Republica Moldova este caracterizată ca o regiune cu o diversitate mare a peisajelor pitorești, numeroase izvoare, râuri, lacuri, cu bogate tradiții și

obiceiuri, totuși, numărul celor ce vizitează țara în scopuri de recreație, odihnă, afaceri etc., rămâne modest, constituind, în 2004, cca. 26 mii turiști. Pentru comparație, în 1995 numărul vizitatorilor străini a depășit 32 mii. Numărul neînsemnat al vizitatorilor străini este cauzat de mai mulți factori cu caracter social-economic. Astfel, starea drumurilor și serviciile oferite nu corespund deocamdată standardelor europene. Există și bariera lingvistică. La cele menționate, se mai adaugă și numărul limitat al tipurilor, subtipurilor și formelor de turism. Pentru majorarea varietății celor din urmă, sunt necesare studii adăugătoare, care ar permite evidențierea noilor surse turistice și elaborarea noilor rute.

Trebuie menționat că la nivel republican, în ultima perioada de timp, s-au efectuat cercetări privind potențialul turistic al Republicii Moldova, și au fost întocmite lucrări monografice [Efros, Sîrodoev], hărți turistice [Constantinova, Sîrodoev], care oglindesc unele aspecte ale ramurii date în Republica Moldova. Harta turistică (scara 1:600000), editată în anul 2004, conține o bogată și diversă informație despre obiectele turistice ale Republicii Moldova:

obiecte naturale – rezervații științifice, peisagistice, monumente geologice, paleontologice, hidrologice, botanice;

obiecte antropo-naturale – monumente de arhitectură peisagistică;

obiecte antropice – monumente arheologice, de arhitectură civilă, de arhitectură religioasă, conace, mănăstiri și schituri;

arta populară – obiecte tehnico-economice și culturale moderne, centre de vinificație și producere a coniacurilor, lacuri de acumulare cu importanță turistico-recreativă, sanatorii și stațiuni balneo-climaterice etc.)

Conform părerilor existente, cea mai atractivă rămâne partea centrală a Republicii Moldova, unde întâlnim practic toate obiectele cu menire turistică, menționate anterior.

Majorarea eficacității ramurii în regiunea Codrilor, în general, și a raionului Călărași în special, necesită o continuare a cercetărilor în scopul elaborării a unei baze de date pentru aprofundarea cunoștințelor privitoare la resursele recreativ-turistice și argumentarea noilor rute.

Raionul Călărași ocupă partea de nord a Podișului Codrilor. El se caracterizează prin cele mai mari altitudini ale reliefului din regiune, fapt ce ne vorbește despre diversitatea energiei reliefului.

Raionul dat dispune de: 22,7 mii hectare de terenuri împădurite (gradul de împădurire constituie 30% - unul din cele mai înalte în republică), 3,29 mii hectare de arii naturale protejate de stat, 117 lacuri, monumente ale naturii (geologice, paleontologice, hidrologice, etc., tabelul 1), precum și de vestigii arheologice, arhitectonice, etc.

Tabelul 1. Monumente ale naturii” (Călărași)

<i>Tipul</i>	<i>Denumirea</i>	<i>Localizarea</i>
1. Geologice și paleontologice	Cariera „Cimitirul Cailor”	Nordul satului Păulești
	Râpa lui Tofan	Vestul satului Vălcineț
	Râpa „În dos”	Satul Sîpoteni
2. Hidrologice	Ape minerale din Hârjauca	S. Hârjauca, în partea de jos a vâlceleii Hârtop
	Izvorul 1 și 2 Nișcani	s. Nișcani
	Izvorul lui Șt. cel Mare	Estul s. Vălcineț
3. Botanice	Hârjauca – Sîpoteni	Parcela 36 (8,10,31)
4. Peisagistice	Alei de larice și tei	Satul Rasvet

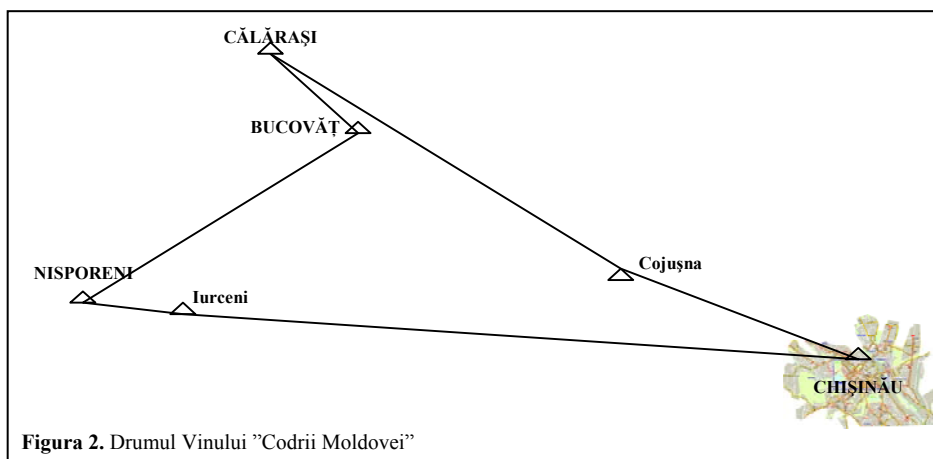
Figura 1. Harta turistica a raionului Călărași

Particularitățile regimului climatic, prezența numeroaselor izvoare cu ape minerale (potabile hidrocarbonatate sodice și sulfat-sodice, precum și apelor terapeutice nepotabile sulfuroase, iodurate și bromurate), a peisajelor pitorești constituie un important fond balneoclimatic care, în prezent, este cunoscut și utilizat atât de cetățenii Republicii Moldova, cât și de oaspeții din străinătate. Cu toate acestea, după părerea noastră, este utilizată insuficient componenta biotică și obiectele acvatice, care ar putea asigura dezvoltarea altor tipuri și forme de turism, cum ar fi, de exemplu, vânătoarea, pescuitul, etc.

Un interes deosebit îl prezintă cele 4 mănăstiri istorice, amplasate în cele mai pitorești locuri: Frumoasa, Răciula, Hârbovîț, Hârjauca. Unic în felul său este muzeul "Casa părintească" din Palanca, care a colectat o gama bogată de tradiții. Raionul este cunoscut prin oamenii săi talentați: 13 ansambluri și 80 formații folclorice, aproape 100 meșteri populari din Palanca, Hârjauca și Leordoiaia (lemnari, olari, specialiști în fabricarea obiectelor din lozie, fântânari, etc.).

Componenta economică se remarcă prin produsele viti-vinicole ale fabricii de vin din Călărași, prin teritoriu trecind una din cele 7 rute turistice viti-vinicole (figura 2).

Referitor la raionul dat, în prezent baza ramurii turismului o prezintă stațiunea balneară "Codru" și "Drumul vinului". Însă, după părerea noastră, regiunea dispune de surse care permit și dezvoltarea altor tipuri și forme recreativ-turistice. Drept confirmare pot servi: lanșafturile pitorești, energia reliefului, bazinele acvatice, meșteșugurile, folclorul, tradițiile și obiceiurile, măiestriile culinare etc.

Cu toate acestea, după părerea noastră, potențialul turistic al raionului Călărași nu este pe deplin valorificat, fapt ce poate fi lămurit prin lipsa unui studiu aprofundat al patrimoniului natural, uman, economic, etc.

Strategia dezvoltării turismului în regiune, elaborată de către Ministerul Culturii și Turismului, prevede dezvoltarea turismului în raion, ca domeniu economic, fapt ce, o dată în plus, confirmă necesitatea efectuării studiului minuțios în regiunea dată, care necesită investigații speciale, cu scopul evaluării resurselor turistice, elaborării noilor trasee cu includerea noilor obiecte ce ar prezenta interes pentru vizitatori.

Metodologia evaluării potențialului turistic are la bază anumite scheme. O asemenea schemă a fost întocmită de către Ministerul Culturii și Turismului (figura 3).

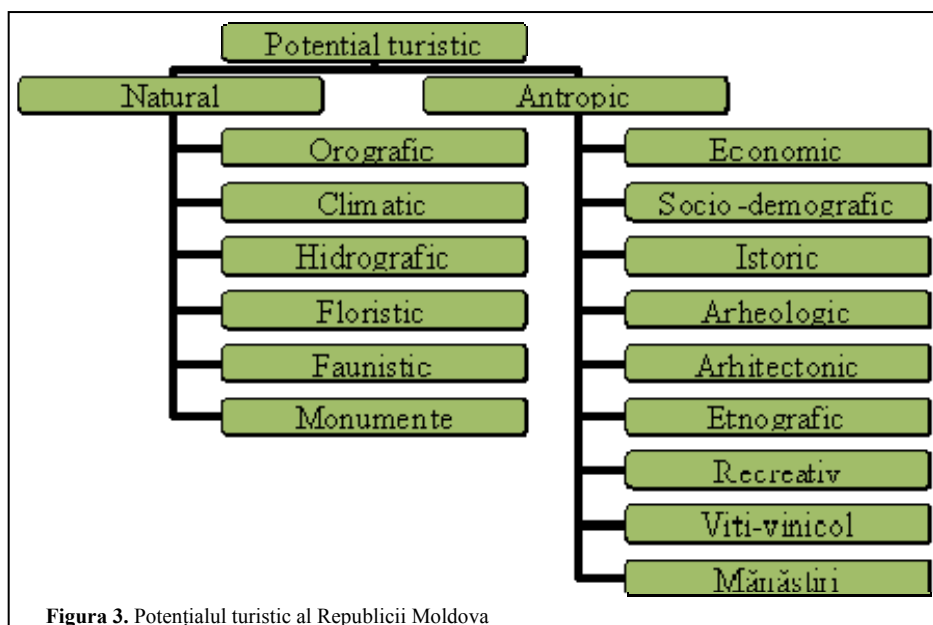
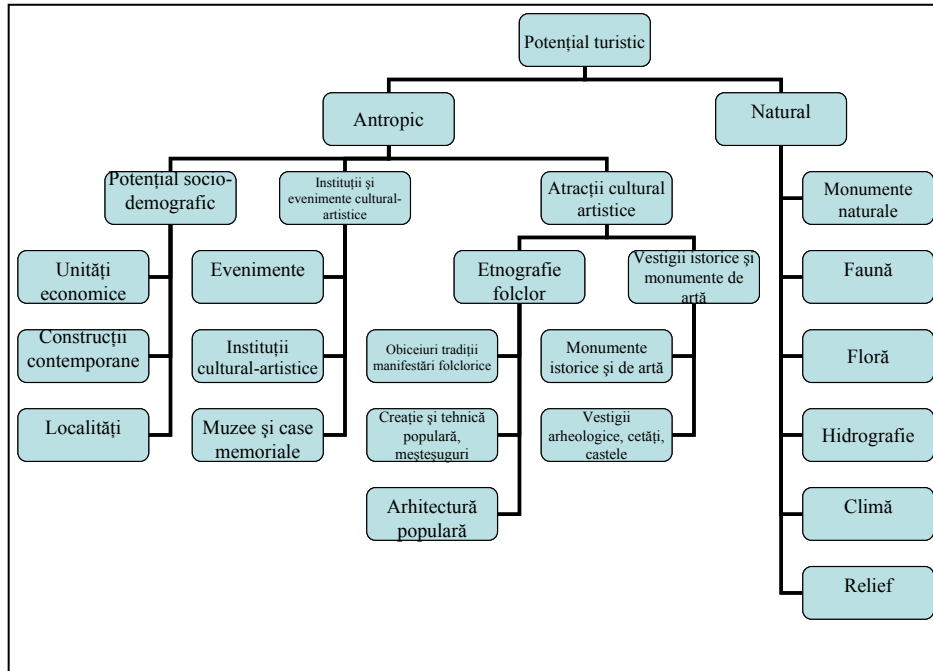

Figura 3. Potențialul turistic al Republicii Moldova

Din analiza figurii date, reiese că resursele naturale (așezare geografică, relieful, clima, apele, flora, fauna), cât și cele umane (obiective cultural istorice, monumente, muzee, ospitalitate, limba, mentalitatea, tradițiile și obiceiurile, etnografie

și folclor, artă, cultura etc.) sunt cele care generează diverse forme de turism. Astfel, resursele naturale sunt acelea care pot fi valorificate, împreună cu factorii care formează produsul turistic și anume: cursurile de apă sunt utilizate pentru promovarea turismului de odihnă și recreație, pentru diversitatea serviciilor de agrement (sporturi nautice); fondul cinegetic și piscicol generează vânătoarea și pescuitul sportiv; pădurile, frumusețea peisajului, rezervațiile naturale etc. favorizează turismul itinerant sau turismul de sejur într-un cadru natural nepopulat.

Pe de altă parte, resursele turistice antropice care, prin existența lor, răspund chiar unor motivații ale călătoriilor turistice, pot deveni factori de stimulare a activității turistice (elemente arheologice, monumente istorice, elemente de etnografie, folclor etc.). Tot aici includem și atracțiile create de omul contemporan, care la rândul lor, pot contribui la intensificarea interesului pentru alegerea unui sat ca destinație a călătoriilor.

Pentru atingerea scopului propus, schema dată a a fost completată cu caracteristicile specifice teritoriului luat în studiu. (figura 4).

Evaluarea resurselor turistice după schema dată ar contribui la aceea că raionul Călărași să devină o zonă profitabilă a business-ului turistic în Republica Moldova, iar utilizarea efectivă a potențialului recreativ turistic al teritoriului dat ar putea contribui mult la dezvoltarea socio-economică a acestuia.

BIBLIOGRAFIE

1. Florea S. (2005) – *Potentialul turistic al Republicii Moldova*, Editura Labirint, Chisinau.
2. Glavan V., Platon N., Rusu V. (2004) – *Managementul turismului rural în Republica Moldova: probleme, realități, perspective*, Chisinau.
3. Matei C. (2004) – *Geografia Economica si Sociala Mondiala*, Editura Evrica, Chisinau.
4. Platon N. (2005) – *Managementul serviciilor turistice*, Chisinau.
5. (2003) *Strategia de Dezvoltare Durabila a Turismului in Republica Moldova 2003-2015*, Departamentul Dezvoltării Turismului, Chisinau.